

# Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Feloldó szerkesztő háberhas léda wald a szerkesztési irodája:  
PURJEZ M. R.

Szerkesztőség és kiadóhivatal  
Széchenyi-tér 2., telefon-szám: 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:  
Égész évre 14 korona. | Negyed évre 3 kor. 50  
Fél évre 7 " | Egy hónapra 1 " 20

## A németek velünk harcolnak a Kárpátokban.

### Az oroszok egyes seregrészeket erősíteni igyekeznek.

#### Csapataink hősi küzdelme minden vonalon.

Ma adták hivatalosan hírelt annak, hogy a németek a Kárpátokban velünk együtt harcolnak.

Az arcvonal közepén küzdenek a mieinkkel együtt a derék német csapatok. Az általános helyzet változatlan odafenn. Csapán egy komolyabb előretörést kíséreltek meg az oroszok, az a Kárpátokban, hanem a Pilicánál, ahol azonban a kísérletet visszautasítottuk. A Kárpátokban különösen az arcvonal nyugati szakaszán folytatódtak tovább a harcok, még pedig, a jelentés szerint is, a legmegnyugtatóbb eredménnyel. A nyugati hadszíntéren legutóbb aránylag nyugalom volt, eltekintve a különböző pontokon történt kisebb harcoktól. Orosz-Lengyelországban két irányban, északi és déli felől történt újabb előnyomulás az orosz tartomány szíve felé. Északon az orosz lovasságai ütköztek össze a németek s hasonlóképpen harcoltak a Vízulától délre is az oroszokkal.

E harcokban a szövetségesek teljes győzelmet arattak az orosz seregek fölött, mely az idő szerinti minden tartalékját harcra vitte. Mindennek dacára az orosz hadsereg mindentelől hátrál seregeink elől és visszavonulásra kényszerült, mely nagyjából rendellenlőt történi sok foglyot és muníciót zsákmányoltak.

Ma híreink a következők:

#### Höfer jelentése.

Budapest, febr. 4.

A keleti Beszékében az oroszok igen heves újabb támadásait, a melyek éjjel is tartottak, az ellenségnek újabb súlyos veszteségeket okozva visszavertük.

Az Erdős-hegység közepi ré-

szében a harcok kedvezően alakultak.

A szövetséges csapatok, a melyek tegnap az ellenségtől mekacul védett magaslati állásokat foglaltak el, ezer embert ejtettek foglyul és több géppuskát zsákmányoltak.

Lengyelországban és Nyugat-Galiciában a helyzet változatlan. Nagyjából nyugalom volt.

Höfer, alábornagy,  
a vezérkari főnök helyettese.

#### Újabb orosz offenzíva Kelet-Poroszországban.

Amsterdam, febr. 4.

Idevaló Ispoknak jelentik Pétervárról: Az orosz offenzíva gyorsan fejlődik. Kelet-Poroszországban az orosz haderő nagy szárnymozdulatokat hajtott végre, hogy a német balszárnyat átkarolja. Mivel a német hadállások a Mazuri tavak körül nagyon meg vannak erősítve, az orosz offenzíva Tilsit ellen irányul. Egyidejűleg az oroszok szorosabban vonták a hálat Instenburg körül és a német balszárnyat Pilikalen irányában fenyegetik.

#### Heves harcok a galíciai fronton.

A főhadiszállásról jelentik: A galíciai front nyugalomát heves harcok váltották föl. Az oroszok szorosabban vonták a hálat Instenburg körül és a német balszárnyat Pilikalen irányában fenyegetik.

mozdulatok az országtalon folytak. Przemysl körül a helyzet változatlan.

#### Általános offenzíva az orosz főerő ellen.

Berlin, febr. 4.

A Vossische Zeitung katonai kritikusa szerint az osztrák-magyar csapatok általános offenzívába kezdtek az orosz főerő balszárnya ellen. Az offenzíva eddig sikeres és remélhető a további sikerre. Messze nehezebb lesz a nyugat-galíciai front-támadás a megerősített tábori állások ellen, annál nagyobb fontosságot nyer ezen szárnyoffenzíva.

#### Mi az oroszok terve Bukovinában és Kelet-Galiciában.

Beszterce, febr. 4.

Az oroszok Kelet Galiciában és Bukovinában olyan csapatelmozdulásokat hajtottak végre, amelyekből arra lehet következtetni, hogy a hadvezetőségüknek mindennél fontosabb mozaik a megszállott területek megtartása. A Bukovinában elfoglalt oroszok beszélik, hogy őket Przemysltől vezényelték el.

#### Offenzívánk az orosz balszárny ellen.

Berlin, febr. 4.

A Vossische Zeitung katonai munkatársa írja: Ha összehajlítjuk a tényeket, úgy azt az összképet nyerjük, hogy az osztrák-magyar csapatok általános offenzívát kezdtek az orosz főerő balszárnya ellen. Ez az offenzíva eddig igen sikeres volt és jogosulttá teszi a reményt, hogy a további operációk is ezen mód fognak folytatni. Minél nehezebb lesz Nyugat-Lengyelországban az arcvonal-támadás a megerősített tábori állások ellen, annál nagyobb fontosságot nyer a fenti említett offenzíva.

#### Przemyslben vidám az élet.

Amsterdam, febr. 4.

A hollandi újságok jelentése szerint Przemyslben kifutó a védő

sereg helyzete. Az orosz támadások teljesen megszüntek. Mint-hogy a hegyekben és a völgyekben rengeteg az a hó, a várvédő légénység minden szabad idejét a téli sportnak szenteli.

#### Az oroszok újabb taktikája.

A mi kárpáti haderőnk mintegy tíz nappal ezelőtt kezdte meg az offenzívát. Azóta az oroszok baloldali szárnyuk biztosítására nagy sulyt helyeznek.

Ezt pedig csakis arcvonaluk valamely más részének rovasára tehetik, mert a szövetségesek vehemens támadásának felhárítására érdekében megszólítva összes csapatukat harcra kellett volna s így nem rendelkeznek olyan nagyobb erejű tartalékkal, a melyet a nagy csataarcvonal többi részének gyengítése nélkül vehetnének a Kárpátok ellen.

A mi kárpáti támadásunk megindulása óta a hegyekben belézkéldött ellenség lépésről lépésre visszahúzult és fel kellett adnia a réz névze olyan életbevágó hegygerincet is. Az orosz baloldalt tehát a legkomolyabb veszély fenyegette és így okvetlenül erősíteni kellett azt.

Az ellenséges hadvezetőség a végül a még rendelkezésre állott kisebb tartalékaiból és a lengyel-orosz arcvonalról csapatokat vezet kárpáti frontjára, szemben a Kárpátoknak Lupkowlól nyugatra fekvő szakaszával, hogy baloldaltukat a fenyegető veszélytől megóvják. Az oroszoknak a lupkowló arcvonalról nyugatra indított támadás, a melyől a tegnap hivatalos jelentés beszélt, ilyenkorán nem valami nagysebességű offenzívának bevezető mozdulata, hanem a vezérkari támadás kétészbessétt ellenlökés, a mely az orosz baloldalt szeretas megmenteni.

Az események újabb iránya az a nagy énkéség, amelyet már a tegnapi Höfer jelentés emleget. A Kárpátokta elvont haderők lényegesen meggyengítették az orosz csata arcvonalukat Lengyelországban lévő részét és egyidejű megbesítették a Keletporoszországi elleni orosz offenzívát és a Varsótól nyugatra végrehajtott orosz ellentámadásokat, másfelől lehetővé tették a szövetségeseknek, hogy a meggyengült orosz arcvonalrészek ellen hevesebben támadnak. A helyzet tehát röviden összefoglalva az, hogy a mi kárpáti támadásaink,

Szalonnát vásárol Iritz Miksa

egy látszik, igen jelentékeny orosz hadsereget vontak magukra, meggyengítés ezáltal az oroszok lengyelországi arconalát s az orosz hadvezetés figyelmét is elterelték a főesemények színteréről. Ez lehetővé teszi azt, hogy mielőtt ellenfelünk a Kárpátokban, tehát a másodrendű hadműveleti terepen keresi az útvonalát: a szövetségesek Lengyelországban, vagyis a főhelyen nagy fölénybe kerüljenek s döntő eredményeket érhetnek el.

## A lengbergi orosz kormányzóság csomagol

Budapest, febr. 4.

Budapesti tudósítók a sajtóközvetítés engedélyével táviratozza: Az Ung, Latorca és Nagyság völgyéből kiindult orosz csapatok feltartóztatásánál előrehalad. Ahol az ellenség viszonyítási pontjakkal felel, súlyos vereség éri. A szövetséges csapatokkal együtt működve az orosz balzárny derékat már benyomták és állandóan sok foglyot ejtnek. A vereség házóért vívott harcokban plébán orosz csapatok is voltak, melyeket két héttel ezelőtt küldtek a front ezen részére Lengyeltől. Az elfogott orosz katonák mondják, hogy a lengbergi orosz kormányzóság már csomagol és elkészítette, hogy márciusra a hadszíntér orosz földre vonul, mert Varsó megtartásában nem bíznak.

## Román dicséret Przemysl védőiről.

Bukarest, febr. 4.

A Journal de Bukar nagy cikket írt Przemysl sikertelen ostromáról. Beszámol arról, hogy az oroszoknak Przemysl ellen folytatott ostroma teljesen kudarcot vallott és ezért igyekeznek most szűkebbre szorítani a gyűrűt Przemysl körül. A legnagyobb elismeréssel ír Przemysl osztrák-magyar védőiről, akik mind hősök és vértanúk. Igen sokat szenvednek, főként a hidegtől, mert ott husz fok a hideg. A legnagyobb dicséret hangján sponzortolja aviatikusalkat, akik állandóan közlekednek Przemysl és Krakó között.

## A „Temp” a német buvárhajók támadásáról.

Páris, febr. 4.

A „Temp” hangsúlyozza, hogy a helyzet komoly, amelyet a német tengeralattjáró neszádok támadása teremti és főbbek között így ír:

Igen nagy jelentőségű a január 30-iki esemény. Egy német tengeralattjáró neszád a napon belutott az Ir-tengerbe és egy 3000 tonnás kereskedelmi hajó elpusztításával élelmet adott magáról. Ez a német admirálisok szándékainak első megvalósítása, amellyel tengeralattjáró neszádokkal kívánják az angol kereskedelem ellen a háborút folytatni és ezt az akciókat Nagy Británia minden tengerére kiterjeszteni. A németek természetesen követik a célt. Tengeralattjáró neszádok mindjobban előnyomultak, az egyik az Ir-tengerben, Anglia szívébe.

A lap rámutat arra, hogy Németországban csak kevés tengeralattjáró

járó neszádja van, amely az angol kereskedelmet hosszúra fordító újjáépítéssel támadhatja.

## Románia Szerbia ellen.

Bukarest, febr. 4.

A Dreptatea szenzációs cikket írt, amelyben azt fejtegeti, hogy miként a román és orosz barátság a rokonság tarifa össze, ugyanúgy a románokai meleg szeretet és szövetség kell, hogy fűzze Bulgáriához, mert vállalva kell küzdeniök a nagy Szerbia eszméje ellen, amely mindketőjük érdekelt egyaránt veszélyezteli.

## Ellenségeink vesztesége négy millió ember.

Frankfurt, febr. 4.

A «Frankfurter Zeitung» hivatalos jelentések alapján összegezi az ellenséges hadseregek veszteségét a háború hat hónapja alatt. E szerint 1914 év végén 600.000 orosz foglyot volt Németországban. Ebbe nincs beleszámítva az orosz lengyelországi üldözés közben elfogott foglyok száma. Ez a szám naponta 500-1000-3000-rel növekedett. Nem tulzást tehát, hogy az első hat hónapban az orosz foglyok száma elérte a 700.000-at, Ausztria-Magyarországban az orosz foglyok száma 380.000. A szövetségesek tehát egy milliónál jóval több orosz foglyot ejtettek. Az orosz foglyok és sebesültek számát a „Times” a minap kiadott petersvári hivatalos jelentés szerint, 1.300.000-ban állapította meg. Ha tehát összegezzük az oroszok veszteségét foglyokban, sebesültekben és halottakban, két milliónál sokkal nagyobb számot kapunk.

Franciaország vesztesége valamivel kisebb. A francia foglyok száma Németországban negyedmillió. A «Corriere della Sera» szerint a francia hadsereg vesztesége a háború első négy hónapjában 50 százaléka volt foglyokban, sebesültekben és halottakban. Az utolsó hetekben nagy veszteségeik voltak a franciáknak, mert csak Solissonnál 150.000 fős volt a veszteségük. Joffe „nagy offenzívája” — külföldi jelentések szerint — 400.000 fős veszteséggel járt. Ha tehát két hónappal ezelőtti egymillió volt a franciák vesztesége, most körülbelül másfélmillió.

Anglia és Belgium együttesen több mint egynegyed millió embert veszítettek s ha még hozzá vesszük a nagy szerb veszteséget is, nem talozunk, amikor azt állítjuk, hogy ellenségeink vesztesége halottakban, sebesültekben és foglyokban elérte a négy milliót.

## Keresek haszonbérbe

a városhoz közel egy kat. hold jöminőségű szántóföldet. Cim a kiadóhivatalban megtudható.

## Egy üzlet helyiség

esetleg műhelynek is kiadó Iritz Sámuel özv. cégnél.

## NAPI HIREK

### Tájékoztató.

Naptár. Február 5. Péntek. Róm. kath. Ágota sz. Protestáns Ágota sz. Görög Orosz jan. 23. Kelemen. Nap kel 7 óra 24 percek, nyugszik 5 óra 05 percek.

Időjárás. A fagy gyöngülése és elvélve csapadék várható. Sürgönyprognózis: Elvélve csapadék, később enyhébb. Déli hőmérséklet: 07 C.

— A polgármester Budapesten. Galambos Ignác dr. polgármester a mai napon néhány városi ügy megvitatására véget Budapestre utazott.

— A református egyházból. A református egyház presbiteriuma a hó 6-án délelőtt 9 órakor Nagy Károly elnöklésével vezetésével meglélt közgyűlést tart.

— Közgyűlés a városnál. Makó város képviselőtestülete Galambos Ignác dr. polgármester elnöklésével hétfőn délelőtt tartja meg február havi rendes közgyűlést.

— A város nagyhalmági erdeje. Ismeretes dolog, hogy Makó város két évvel ezelőtti Nagyhalmágyon 300 katasztrális hold erdőt vásárolt. Minthogy az erdő őrzését eddig senki sem teljesítette, a városi tanács mai üléséből kifolyólag Illiczi Arzén nagyhalmági lakost fogadta fel erdőőrnek, havi 30 korona fizetése mellett.

— A rendőrlégénység fizetése. A belügyminiszter a rendőrlégénység fizetésének megemlézésére, mint minden évben, úgy most is 18.000 koronát utalt ki a kir. adóhivatalnál. A városi tanács az összeg mikénti felosztásával Rakosy Gyula rendőrkapitányt és Hajdu János városi főszámvivőt bírta meg, kik elkészítették a felosztás tervezetét, melyet a tanács mai ülésében jóvá is hagyott. A javaslatot végleg a városi képviselőtestület hétfőn tartandó közgyűlésében fogja tárgyalni.

— A lisztek maximális ára Makón. Noha a kormány a csúszlag megállapított gabona- és lisztárakról kiadott táblázatban a búcslybeni árszintnél szedhető legmagasabb árak mincesnek feltüntetve, ezért a rendőrség értesíti a lakosságot, hogy a kereskedésekben kilogrammonkénti eladásnál finom tészta-üzletért 74 fillér, főzilizati 30 százalékos árpával 62 fillér, kenyérliszt 33 százalékos árpával 50 fillér, kenyérliszt 30 százalékos tengerivel 46 fillér, simaőrlelt liszt 30 százalékos tengerivel 48 fillér, rozsliszt 33 százalékos árpával 50 fillér, rozsliszt 30 százalékos tengerivel 44 fillér. Árpaliszt 46 fillér, és a tengeri lisztért 34 fillér szedhető. Aki ennyit drágábban árusít, az kíméletlenül büntetetik meg.

— Makó város gyomra. A városi fogyasztási adóhivatal minden évben kimutatást készít arról, hogy hány szarvasmarhát vágnak és milyen a városi közbiztonság, illetve arról, hogy mit fogyasztott Makó város lakossága egy év leforgása alatt. A bor és hús fogyasztási adóhivatal most készült el az 1914. évről szóló jelentésről, melyből kitűnik, hogy elfogyasztottunk 1098 darab szarvasmarhát, 260 növendék marhát, 1948 borjút, 6814 juvót, 3881

bárányt, 3656. szarvas és 8 darab süldőt. Nem áll módunkban összehasonlítás tenni más évek fogyasztásával, a száraz kimutatásból csak annyit tudunk megjegyezni, hogy különösen sok juh és bárányhus fogyott el, mint az magyarán meg leginkább, hogy ez a hus olcsóbb volt, mint más húsoké. A fogyasztási adóhivatal kimutatása szerint 4158 hektoliter és 66 liter bor fogyott el az 1914. évben Makón.

— Az újvárosi óvoda ügye. A közoktatásügyi kormány mint ismeretes, kötelezte Makó városát arra, hogy újvárosi óvodát állítson fel. Minthogy azonban új óvoda épületek építése a városnak telmes kiadásával járt volna, de meg az óvoda megnyitása is sürgető volt, a város akként intézkedett, hogy az elmúlt év május havában Tóth Ferenc városi pénzügyosnak Zöldfalcai házát bérelte ki óvoda céljaira. A bérelti szerződést most, csaknem egy év után Nagy István városi képviselő Makó városra nézve hátrányosnak találja, ezért indítványt adott be a városi tanácsnak a szerződés felbontása érdekében. A beadott indítványt hétfői közgyűlésben tárgyalja a város képviselőtestülete, melyre nézve csak annyit jegyzünk meg, hogy a szerződés felmondása nem olyan egyszerű dolog, mint azt Nagy István képviselő gondolja és ha felbontatnák is a szerződést ez pert volna maga után, melyben a veszteség csak Makó városa lenne.

— Megbüntetett kereskedő. A rendőrkapitányi hivatal Gombó Mór makói kereskedőt azért, mert a finom tésztaüzlet a megállapított 74 fillér ár helyett kilogrammonként 84 fillérért árusította, a megterített tárgyalás folyamán 3 napi elzárásra és 60 korona pénzbüntetésre ítélte.

— Adomány. A városi katonai kórház részére adakoztak: Nagy Sándor 5 koronát. A városi felhold javára a polgármesteri hivatalnál adakoztak: A makói Bethánia főlk egyet részéről többek adománya 25, Horváth Ilés polgári leányiskolai igazgató 5, Bárdy Noy Rezső 5, Makói iparközpont 25, Topcsy László 2, Nagy Sándor 5, Ligeti Aladár 1 koronát.

— Ki fizetett többet a vörös hagymáért? Molnár Ferenc polgármester egy előtte ismeretlen nőnek vörshagymát adott el, aki neki 96 koronával többet fizetett. Molnár a 96 koronát a mai napon a rendőrségnek letétbe helyezte, a hol az kellő igazolás után átvethető.

— Küldjünk katonáinknak thermosüvegeket, teát, konyakot, likért, csokoládét, cecest! Az adományokat köszönettel fogadja s a hadtápparancsnokságokhoz juttatja a honvédelmi ministerium Hadsegélyző Hivatala, Budapest, IV. Váci-utca 38.

## Keresünk megvételere használt wertheim szekrényt.

Cim a kiadóba.

## Istentisztelet a táborban.

### Bereczky lelkész a Száva-parton.

A szomszéd faluban székelő védő szakasparancsnokság sürgönyileg tudatta velünk, hogy közzénk másnap tábori lelkész jön s ha lehet, istentiszteletet tart. Az időpontot közelebbről is — amugy katonásan — jelezte a sürgöny: A pap délre érkezik s a dolgát ebéd után mindjárt végezi.

Másnap délre pontosan megjött a lelkész, épp a makóiak papja, Bereczky László.

Sokan vagyunk e táborban makóiak, a milyen kellemesen lepett hát meg, hogy éppen a mi saját városunkbeli lelkészünkkel találkozunk itt, annyira örültünk az idejövételének s még jobban annak, hogy istentiszteletet tart.

Zászlóaljunk legénységének mindjárt kiadtuk az avisót: a makói reformátusok egyik lelkésze, mint tábori lelkész közzénk érkezett, délután két órakor istentiszteletet tart, aki akar, részt vehet azon. Öltözet: köpenyeg s oldalgyevely. Gyülekezés: az X... védelmi támpont előtt levő legelő-tisztán.

Ugy elnéstem aztán legénységünknek a gyülekezését. Mint istentőlő kis magyar falvakban vasárnap délelőttöként az ájtatos hívek, úgy jöttek erről s arról, szállásairól öreg népfelkelő bakáink a — gyülekezethez. Közben egy egy tiszt vezetése alatt csoportosan is jöttek.

Nem volt itt református, luteránus, katolikus, görög keleti és zsidó vallásu, mind igyekezett s mind együtt volt délután két órára a legelő tisztáson. Az a felelegénységünk maradt csak el, a kik éppen ekkor órálláson voltak, a másik felelegénység egytől-egyig ott volt. A mindig sáros, szürtes bakaköpenyeg ma mintha ünneplő lett volna, olyan rendez, olyan tiszta volt most vaia-mennyi bakán.

A kis lejtőjű tisztáson oszlopban állt fel a legénység. Oldalt előre mint, a tisztakar. Az oszlop elé kis asztalt szereztünk s reá tiszta fehér terítőt s elébe karos széket. Ez volt a katedra.

Pont két órakor kezdődött az istentisztelet. Ugyanazon formában, mint a református templomokban szokott. Ennek bevezetése, aztán papi funkcióval s bevégeve szintén énekéssel. Az ének szövegét is a lelkész diktálta s a hangot is kezdte.

A lelkekbe markoló érzés volt, a mint itt, közvetlen az ellenség előtt, az isten szabad ege alatt, felhangzottak a reformátusok 74 ik dícséretének a melódiái: — itt megállunk te előtted, felséges isten, igaz szívből áldozunk te előtted s vallást teszünk rólad, felséges atyáisten!

Három versét énekeltük el a dícséretnek. Aztán felállott Bereczky László tábori lelkész s elkezdett beszélni. Előbb imádkozott, majd beszédet tartott s újra imádkozott.

Beszéde tekezését Behémiás próféta igéiből vette. Jeruzsálem városát akarták elpusztítani ellenségei. Nehémiás a további pusztítást úgy akarta megakadályozni, hogy honfi társaival magas kőfalat igyekezett építeni Jeruzsálem köré. Így sikerült is a város megmentése.

A modern korban elképzelhetetlen s lehetetlen is, hogy egy országot kőfállal építsünk körül. Ez a kőfal ma csak a nemzet — katonasága. Ez őri s ez menti meg a nemzetet az ellenségei pusztításaitól.

Elmondta aztán prédikációjában, hogy mi az, a mit mi ott a határon védünk. A mi feleségeink, a mi gyer-

meink, szüleink s a mi tűzhelyünk nyugalma, boldogsága, a melynek védelmezésére mi itt a határon állunk az ellenség előtt. A hazát védjük s a hasaszeretetünk az, mely kell, hogy minket itt tart.

Gyönyörűen felépített hatásos beszéd volt. Öreg népfelkelő bakáink csakugy törülgették szemüket az egész beszéd alatt s ezekben a pillanatokban újra úgy láttam, hogy ilyen beszéd után egy századdal nekimehetnék a szerbek egész hadseregének is s nem volna senki ebből a csapatból, a ki nem a legnagyobb hős volna. Ugy éreztem, hogy ilyen beszéd után egy kisebb csapatunk is tudna győzni tiszteres s huszszoros ellenséges erőt. E percekben nem volt itt senki, aki e nagy háboru rettenetes nehézségeire gondolt volna. Valamennyi kész lett volna a legvadabb tűzben is azonnal az ellenség ellen rohanni...

Az istentisztelet bevégeződött. Újra visszatértünk szállásainkra, majd azután a felváltási időben órállásainkra. A tábori lelkész pedig elutazott. Ment tovább, hogy más csapatokba is erőt, lelkesülést öntsön, a mint a mi táborunkba is öntött.

K. P.  
népl. főhadnagy

## Megtartják a képviselőválasztásokat.

### Meggyezés készül a pártvezérek közt.

Justus elcséjén jár le a képviselők mandátuma. A törvény értelmében a mandátumokat megújraszabítani nem lehet, mert közjogi berendezkedésünk szigorúan gondoskodott arról, hogy a ciklust kitolni ne lehessen és így az alkotmányos garancia megsértése nélkül, dacára a háborúnak, a képviselőválasztásokat ki kell írni és annak megtartását semmi módon sem lehet elodézni. Minthogy azonban mégis furcsa lenne, hogy amikor fiaink a csatátereken harcolják nemzetük élet-halál küzdelmét, akkor az utasítások a kerületekben polgárháborusdít jítanak s a míg katonapolgáraink az oroszai és szerbvel vívják nehéz csatáikat, addig mi lánhon azért törjük be egymás fejét, hogy ki legyen a vivat. Mint Budapestről jelenik, illetékes körök komolyan tanácskoznak azon, hogy ezt a kontroverziát elkerüljék és egy választási harc kiűrését: a háboruban lehetetlenné tegyék.

Bizosycs oldalról föltérült az az eszmé, hogy semmi körülmények között se írják ki a választásokat, még ha ez az alkotmányos jog látszólagos megsértése lenne is és a kivételes állapotokra való tekintettel kivételes eszközökkel rendezzék ezt az ügyet is. Azonban úgy a miniszterelnöknek, mint az ellenzék vezéreinek stypusai voltak, mert véleményük szerint az alkotmány garanciáit soha semmitse körülmények között hatályon kívül helyezni nem lehet. Most végre egy egészséges ötlet merült fel. Az egyszerűen, hogy a ciklus lejártával, tehát ez év júliusával még akkor is kiírják a választásokat, ha a háboru eddig eltartana, csupán a pártok állapodnának meg abban, hogy a kerületekben az eddigi képviselőt jelölés, sőt ellenük ellenjelöltet nem állítana és így a választások minden mozgalom, agitáció nélkül

egyszerű, egyhangu, szinte csak formai közfelfeléállással történhetnének meg. Ennek ellenében azonban a kormány biztosítaná a pártokat, hogy a ciklus csak a háboru végéig tartana és így a normális rend helyreállítása után rögtön komolyan szavazhatna a nemzet. Ahol pedig az eddigi képviselők bármilyen okból nem vállalhatnák mandátumát, ott az uralkon lévő párt jelöltjét akceptálná a kerület.

Ez irányban folytak már meg beszélések, amelyeket, minthogy még az ötlet csak embrionális, a legteljesebb diszkrécióval kezelnek. Bizos értesítés szerint azonban illetékes tényezők a pártok vezérével ebben meg fognak tudni állapodni, az ügyet nagyobb nyílvanossággal is fogják tárgyalni és a megállapodást publikálni.

**POÓR ENDRE**  
gyógyszerésznél kapható Makón

**VILMA-CRÉM**

gyorsan és biztosan ható árthatatlan szer, széplő, májfolt, aru- és bőrvörösség és mindenféle bőrtisztálanság ellen

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajjuttató szer.

Ára: Vilma krém 1 korona. Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajjuttató 1 korona

Ezen pipaszerek 15bb kiállításra érvekkor lettek kiállítva.

## Irodalom.

A Nyugat, Ignó, Ady Endre és Fenyő Miksa szerkesztésében megjelentő szépirodalmi folyóirat 1915. évi február 1. száma a következő nagyrészt aktuális és igen érdekes tartalommal jelent meg: Tartalom: Ambrus Zoltán: Háborus jegyzetek, Szász Menyhért: Husz évesek. Lovak passzazóduak (Versek), Füst Milán: Boldogtalanek (Négyfevosásos szimfónia), Felonyasa), Kosztolányi Dező: Monolog, Lakatos László: Primerose, Schöpfung Aladár: Magyarok és németek. Tábori posta: Bláza Béla: Menj és szenvedj te is. III., Lovak a Verekereszre, Ambrus Balás: Mikor el kellett mennem (Verse), Figyelő: Ignó: Irodalm. díjak, Schöpfung Aladár: Arany János angolul, Feltánci Tarkó: Zoltán: A Szeprei Szepiányi-féle művészeti társulat, Bálint Aladár: Haegversenyek, Bálint Aladár: A hileccedik szimfónia és más egyebek Lengyel Menyhért: Holai Velencében. Disputa: Szabó Dező: A francia lélek kereszteszete. Főmunkatársak: Ambrus Zoltán, Bobi's Mihály, Elek Arur, Hálász Imre, Kaffa Margit, Lóóó Gize, Móric Zsigmond, Osvát Ernő, Schöpfung Aladár. Szerkesztőség és kiadóhivatal: X., Lóny. u. 18. Sz. kassz. iőségi órák d. n. 4-6 ig. B. öf. fizetési ára: egy évre 24 K. félre 12 K, egyes szám ára 1 K 20 fill. Megjelenik minden hónap 1 én és 16 án. Telefon: József 40-60. Mutatványzámat kívánára díjazalnut küld a kiadóhivatal.

## REGÉNY.

### Egy világváros rejtelmei.

94. fejezet. (802)

A nagy jötevő.  
Nem sikerült vele találkoznom, válaszolt De-Monte sajtószert hanglajtással, melyel sejteti engedte, hogy valami baj történt.  
Mária rémülten kiállott fel: Tehát megtörtént a szerencsétlenség?  
Szédje össze magát kisasszony, legyen erős.  
Mária most már el volt készülőve a legrosszabra s jízvezetékai kezdett.

De-Monte megfogta kezét s vizsgálatul kezdé.  
Mária hátraszegte fejét s kérdé: Mi történt tehát?  
Beszélje el.  
Nagy vasuti szerencsétlenség történt Rómától a harmadik állomásánál.

A megindított vizgálat kiderítette, hogy gonosz kezek okozták. A tettes eddig még ismeretlen, de én már tudom, ki az.  
Oh, nevezze meg őt.  
Hízen könnyen ki lehet találni.  
A tettes nem lehet más, mint az ön + stüdt ellensége... mi is a neve?  
Szappanos Ilés?

Tehát ez a Szappanos Ilés átfürészelte egy vasui hid alsó faoszlopait.  
Mikor aztán a hidra ért a vonat, intőzatos recsegéssel összeroppant minden.

A vasuti kocok egymásra fordulva mind a mélységbe zuhantak.  
El lehet képzelni, mi történt a benne levő utasokkal.  
Csak igen kevesen maradtak élve, a legtöbbben egész a felismerhetetlenségig összeroncólódtak.

Mária felsikoltva tesyerébe rajé szét.  
Legyen erős, mondá De-Monte. Még van egy remény.  
Folyt. köv.

Egy ügyes józan kereskedő segéd, aki nem hadköteles, felvétetik IRITZ SAMUEL özv. cégnél.

Here polyva és tavaszi árpa szalma IRITZ MIKSÁNÁL kapható, kazalonként és ölenként.

Van szerencsénk t. üzletfeleinket értesíteni, hogy vámalmunkban a vámot buza, rozs, árpa és tengeri örlésnél

8<sup>0</sup>/<sub>10</sub>-ra szállítottuk le.

A búzánál, rozsnál és árpánál csak természetbeni vámot szedünk, ellenben tengeri darálását 1 K 20 fillér készpénz vámért teljesítjük.  
Zeitler gőzmalom.



**J Á K S Ó      Á D Á M**  
műszerész- és géplakatos      Makó, Deák F-u. 10.

Javit és átalakít, kiváló szakértelemmel: Motorok, dinamók és elektró motorok, automobilonok, motor-kerékpárok és kerékpárok. Fegyverek, fegyveranyagok, varrógépek és gramafonokat. Elvállal: Házitelefonok, villamoscsengők és írógépek évi jókarban tartását. Érdeklődőknek e szakmába vágó dolgokban szívesen 0-0    0-0    ad felvilágosítást.    0-0    0-0

Levélbeli hívásra vidékre is elmegyek.



**Értesítés!** Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására hozni, hogy Szt. János-tér 20. sz. a. (saját házámban) gazdasági gépraktáramban a legújabb modellű — e r e d e t i — **JOHNSTON** kévekötés aratógépek már megérkeztek és szokot a legolcsóbb árban bocsájtom nagybecsű vevőim rendelkezésére.

**Johnston**-féle aratógépek Makón és környékén több mint 300 gazdánál működnek, azok legnagyobb megelégedésére, ami fényes bizonyítéka az aratógépek kifogástalan voltának, ugyisintén már megérkeztek a legújabb négyzetes kukorica ültető is. — Ugy az aratógépek, mint a kukorica ültető gépek állandóan teljesen felszerelve vannak raktáron. Fontos még az, hogy aratógépek részei nálam egész éven át kaphatók. A legsürgősebb munkaidőben sem történik az aratásnál fennakadás. — Raktáron tartok kifűző Sisal-féle kéveköti zsinort, elsőrendű gépolajat, Bacher-féle ekéket amerikai tükörcél kormánynyal, Imperátor műtrágya és magvető gépeket, saját találmányon vasszó utászatu vas-pálcás boronákat, répa és szecsavágókat. — Együttal bátorodom a t. gazdaközönség figyelmét felhívni a legmodernebb gépekkel és szerzőmokkal felszerelt gépjavitó műhelyemre, ahol mindennemű javításokat a legszakosztottabban, jutányos áron készítek autogén hegesztő gépemmel a legkomplikáltabb munkákat végzem. — Vizvezeték és fürdők teljes berendezését jutányos áron vállalom. — Magamat a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel

**LIPTÁK BÉLA** mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye Makó, Szent János-tér 20. ujszám. Saját készítésű szabadalmazott hagymakapák állandóan raktáron. Részletfizetési kedvezmények.      Telefon szám 126.

**Teljesen ingyen**

adunk mindenkinek felvilágosítást „Hőseink nagy arckép-albumá”-ra vonatkozólag, ha a nap bármely szakában felkeresi kiadóhivatalunkat. Ezen a helyen is megemlítjük, hogy a behozott fényképek már munka alatt vannak, most új gyűjtést kezdünk, hogy mindazok, akik még nem hozták be hozzátartozóik fényképét kiadóhivatalunkba, módjukban legyen azokat elhelyeztetni az arckép-albumban. Tehát mindenki, ki

**egy díszkötésű albumot**

akar magának, melyben férje, rokona vagy hozzátartozója arcképe van megörökítve, hozza be minél előbb azoknak fényképeit, hogy a már nem soká sajtó alól kikerülő díszes arckép-albumban látható legyen. — Ha elegendő fényképpel rendelkezünk, akkor a további gyűjtést befejezzük, fényképeit mindenki sértetlenül vissza kapja és az albumot 1 korona lefizetése után átveheti.